

PASAULES ANTIDOPINGA KODEKSS
STARPTAUTISKAIS STANDARTS
AIZLIEGTO VIELU UN METOŽU SARAKSTS
2022. GADS

Šis saraksts stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.

SATURA RĀDĪTĀJS

Lūdzu ņemiet vērā, ka turpmāk sniegtais uzskaitījums ar medicīnisko stāvokļu piemēriem nav izsmelošs.

VIELAS UN METODEDES, KAS AIZLIEGTAS VIENMĒR

S0. NEAPSTIPRINĀTAS VIELAS	5
S1. ANABOLISKIE LĪDZEKĻI	6
Dažas no šīm vielām var būt atrodamas zālēs, ko izmanto, piemēram, bet bez ierobežojuma, vīriešu hipogonādisma ārstēšanā.	
S2. PEPTĪDHORMONI, AUGŠANAS FAKTORI, SAISTĪTĀS VIELAS UN MIMĒTISKIE LĪDZEKĻI.....	8
Dažas no šīm vielām var būt atrodamas zālēs, ko izmanto, piemēram, bet bez ierobežojuma, anēmijas, vīriešu hipogonādisma, augšanas hormona deficīta ārstēšanā.	
S3. BĒTA-2 AGONISTI.....	10
Dažas no šīm vielām var būt atrodamas zālēs, ko izmanto, piemēram, bet bez ierobežojuma, astmas un citu elpošanas sistēmas slimību ārstēšanā.	
S4. HORMONI UN VIELMAIŅAS MODULATORI	11
Dažas no šīm vielām var būt atrodamas zālēs, ko izmanto, piemēram, bet bez ierobežojuma, krūts vēža, diabēta, neauglības (sievietēm), policistisko olnīcu sindroma ārstēšanā.	
S5. DIURĒTISKIE LĪDZEKĻI UN CITI MASKĒTĀJLĪDZEKĻI	13
Dažas no šīm vielām var būt atrodamas zālēs, ko izmanto, piemēram, bet bez ierobežojuma, sirds mazspējas, hipertensijas ārstēšanā	
M1. M2. M3. AIZLIEGTĀS METODEDES	14

VIELAS UN METODEDES, KAS AIZLIEGTAS SACENSĪBU LAIKĀ

S6. STIMULĒJOŠIE LĪDZEKĻI	15
Dažas no šīm vielām var būt atrodamas zālēs, ko izmanto, piemēram, bet bez ierobežojuma, anafilakses, uzmanības deficīta un hiperaktivitātes sindroma (UDHS), saaukstēšanās un gripas simptomu ārstēšanā.	
S7. NARKOTISKĀS VIELAS	18
Dažas no šīm vielām var būt atrodamas zālēs, ko izmanto, piemēram, bet bez ierobežojuma, sāpju, tostarp skeleta un muskuļu ievainojumu izraisītu sāpju, ārstēšanā.	
S8. KANABINOĪDI.....	19
S9. GLIKOKORTIKOĪDI.....	20
Dažas no šīm vielām var būt atrodamas zālēs, ko izmanto, piemēram, bet bez ierobežojuma, alerģiju, anafilakses, astmas, iekaisīgu zarnu slimību ārstēšanā.	

VIELAS, KAS AIZLIEGTAS NOTEIKTOS SPORTA VEIDOS

P1. BĒTA BLOKATORI	21
Dažas no šīm vielām var būt atrodamas zālēs, ko izmanto, piemēram, bet bez ierobežojuma, sirds mazspējas, hipertensijas ārstēšanā.	
INDEKSS.....	22

2022. GADA AIZLIEGTO VIELU UN METOŽU SARAKSTS

PASAULES ANTIDOPINGA KODEKSS

SPĒKĀ NO 2022. GADA 1. JANVĀRA

Ievads

Aizliegto vielu un metožu saraksts ir Pasaules antidopinga programmā izstrādāts obligāts starptautiskais standarts.

Sarakstu atjaunina katru gadu pēc izvērsta pārrunu procesa, ko veicinājusi Pasaules Antidopinga aģentūra (WADA). *Saraksta spēkā stāšanās datums* ir 2022. gada 1. janvāris.

Aizliegto vielu un metožu saraksta oficiālo tekstu glabā WADA, un to publicē angļu un franču valodā. [Nemiet vērā, ka šīs kopijas nav paredzētas pavairošanai, bet tikai Latvijas Antidopinga biroja antidopinga noteikumu un saistītās dokumentācijas vajadzībām.] Ja starp teksta versijām angļu un franču valodā [vai jebkādu antidopinga organizācijas sponsorētu versiju ir pretrunas], noteicošā ir teksta versija angļu valodā.

Turpmāk ir norādīti šajā *aizliegto vielu un aizliegto metožu sarakstā* lietotie termini.

Vielas un metodes, kas aizliegtas sacensību laikā

Atkarībā no tā, vai WADA attiecībā uz konkrētu sporta veidu ir apstiprinājusi citu laika posmu, *sacensību laiks* būtībā ir laika posms, kas sākas plkst. 23.59 dienā pirms *sacensībām*, kurās *sportistam* paredzēts piedalīties, līdz *sacensību un parauga* vākšanas procesa beigām.

Vielas un metodes, kas aizliegtas vienmēr

Tas nozīmē, ka viela vai metode ir aizliegta *sacensību laikā* un *ārpus sacensībām* atbilstīgi tam, kā noteikts *Kodeksā*.

Īpašās un neīpašās vielas

Saskaņā ar *Pasaules antidopinga kodeksa* 4.2.2. pantu “10. panta piemērošanas nolūkos visas *aizliegtās vielas* ir *īpašās vielas*, izņemot tās vielas, kas minētas *Aizliegto vielu un metožu sarakstā*. Neviena *aizliegtā metode* nav *īpašā metode*, ja *Aizliegto vielu un metožu sarakstā* nav īpaši norādīts, ka tā ir *īpašā metode*.” Saskaņā ar šā panta piezīmi “4.2.2. pantā norādītās *īpašās vielas* un *metodes* nekādā ziņā nav uzskatāmas par mazāk svarīgām vai mazāk bīstamām kā citas dopinga vielas vai metodes. Tās vienkārši ir vielas un metodes, attiecībā uz kurām pastāv lielāka varbūtība, ka *sportists* tās varētu būt lietojis vai izmantojis citam nolūkam, nevis sava sportiskā snieguma uzlabošanai.”

Ļaunprātīgi lietotas vielas

Saskaņā ar *Kodeksa* 4.2.3. pantu *ļaunprātīgi lietotas vielas* ir vielas, kuras ir kā tādas norādītas, jo ar sportu nesaistītā sabiedrībā to lietošana bieži vien ir ļaunprātīga. Turpmāk norādītās vielas ir *ļaunprātīgi lietotas vielas*: kokaīns, diamorfīns (heroīns), metilēndioksimetamfetamīns (MDMA/*Ecstasy*), tetrahidrokanabinols (*THC*).

Izdevējs:

Pasaules Antidopinga aģentūra
Stock Exchange Tower
800 Place Victoria (Suite 1700)
PO Box 120

Tīmekļa adrese: www.wada-ama.org
Tālr.: + 1 514 904 9232
Fakss: + 1 514 904 8650
E-pasts: code@wada-ama.org

Montreal, Quebec Canada H4Z 1B7

S0. NEAPSTIPRINĀTAS VIELAS

NEAPSTIPRINĀTAS VIELAS, KAS AIZLIEGTAS VIENMĒR (SACENSĪBU LAIKĀ UN ĀRPUS TĀM)
--

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir <i>īpašās vielas</i> .
--

Jebkura farmakoloģiska viela, kas nav iekļauta citās *saraksta* grupās un ko kompetenta veselības nozares valsts institūcija nav apstiprinājusi lietošanai terapeitiskos nolūkos cilvēkiem (piemēram, zāles pirmsklīniskajā un klīniskajā izpētes stadijā, zāles, kuru izpēte ir pārtraukta vai kuras ir izņemtas no tirgus, dizaina vielas, kā arī vielas, ko drīkst izmantot tikai veterinārajā medicīnā), ir vienmēr aizliegta.

Šī klase aptver daudz dažādu vielu, tostarp arī *BPC-157*.

S1. ANABOLISKIE LĪDZEKĻI

ANABOLISKIE LĪDZEKĻI, KAS AIZLIEGTI VIENMĒR (SACENSĪBU LAIKĀ UN ĀRPUS TĀM)

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir *neīpašās vielas*.

Anabolisko līdzekļu lietošana ir aizliegta.

1. ANABOLISKIE ANDROGĒNIE STEROĪDI (AAS)

Tostarp šādi AAS, ja tos ievada eksogēni:

- 19-norandrostēndiols (estr-4-ēn-3,17-diols);
- 19-norandrostēndions (estr-4-ēn-3,17-dions);
- 1-androsterons (3 α -hidroksi-5 α -androst-1-ēn-17-ons);
- 1-androstēndiols (5 α -androst-1-ēn-3 β ,17 β -diols);
- 1-androstēndions (5 α -androst-1-ēn-3,17-dions);
- 1-epiandrosterons (3 β -hidroksi-5 α -androst-1-ēn-17-ons);
- 1-testosterons (17 β -hidroksi-5 α -androst-1-ēn-3-ons);
- 4-androstēndiols (androst-4-ēn-3 β ,17 β -diols);
- 4-hidroksitestosterons (4,17 β -dihidroksiandrost-4-ēn-3-ons);
- 5-androstēndions (androst-5-ēn-3,17-dions);
- 7-keto-DHEA;
- 7 α -hidroksi-DHEA;
- 7 β -hidroksi-DHEA;
- androstanolons (5 α -dihidrotesterons, 17 β -hidroksi-5 α -androstān-3-ons);
- androstēndiols (androst-5-ēn-3 β ,17 β -diols);
- androstēndions (androst-4-ēn-3,17-dions);
- bolasterons;
- boldenons;
- boldions (androsta-1,4-diēn-3,17-dions);
- danazols ([1,2]oksazol[4',5':2,3]pregna-4-ēn-20-īn-17 α -ols);
- dehidrohlormetiltestosterons (4-hlor-17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-diēn-3-ons);
- dezoksimetiltestosterons (17 α -metil-5 α -androst-2-ēn-17 β -ols un 17 α -metil-5 α -androst-3-ēn-17 β -ols);
- drostanolons;
- epiandrosterons (3 β -hidroksi-5 α -androstān-17-ons);
- epi-dihidrotesterons (17 β -hidroksi-5 β -androstān-3-ons);
- epitestosterons;
- etilestrenols (19-norpregna-4-ēn-17 α -ols);
- fluoksimesterons;
- formebolons;
- furazabols (17 α -metil[1,2,5]oksadiazol[3',4':2,3]-5 α -androstān-17 β -ols);
- gestrinons;
- kalusterons;
- klostebols;
- mestanolons;

S1. ANABOLISKIE LĪDZEKĻI (turpinājums)

1. ANABOLISKIE ANDROGĒNIE STEROĪDI (AAS) (turpinājums)

- hinbolons;
- mesterolons;
- metandienons (17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-diēn-3-ons);
- metandriols;
- metasterons (17 β -hidroksi-2 α ,17 α -dimetil-5 α -androstān-3-ons);
- metenolons;
- metil-1-testosterons (17 β -hidroksi-17 α -metil-5 α -androst-1-ēn-3-ons);
- metildiēnolons (17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9-diēn-3-ons);
- metilklostebols;
- metilnortestosterons (17 β -hidroksi-17 α -metilestr-4-ēn-3-ons);
- metiltestosterons;
- metribolons (metiltriēnolons, 17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9,11-triēn-3-ons);
- mibolons;
- nandrolons (19-nortestosterons);
- norboletons;
- noretandrolons;
- norklostebols (4-hlor-17 β -ol-estr-4-ēn-3-ons);
- oksabolons;
- oksandrolons;
- oksimesterons;
- oksimetolons;
- prasterons (dehidroepiandrosterons, DHEA, 3 β -hidroksiandrost-5-ēn-17-ons);
- prostanozols (17 β -[(tetrahidropirān-2-il)oksi]-1'H-pirazol[3,4:2,3]-5 α -androstāns);
- stanozolols;
- stebolons;
- testosterons;
- tetrahydrogestrinons (17-hidroksi-18 α -homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-triēn-3-ons);
- tibolons;
- trenbolons (17 β -hidroksiestr-4,9,11-triēn-3-ons)

un citas vielas, kurām ir līdzīga ķīmiskā struktūra vai bioloģiskā iedarbība.

2. CITI ANABOLISKIE LĪDZEKĻI

Tostarp arī šādi līdzekļi:

klenbuterols, osilodrostats, selektīvie androgēnu receptoru modulatori [SARM, piemēram, andarīns, enobosarms (ostarīns), LGD-4033 (ligandrols) un RAD140], zeranols un zilpaterols.

S2. PEPTĪDHORMONI, AUGŠANAS FAKTORI, SAISTĪTĀS VIELAS UN MIMĒTISKIE LĪDZEKĻI

PEPTĪDHORMONI, AUGŠANAS FAKTORI, SAISTĪTĀS VIELAS UN MIMĒTISKIE LĪDZEKĻI, KAS AIZLIEGTI VIENMĒR (SACENSĪBU LAIKĀ UN ĀRPUS TĀM)

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir *neīpašās vielas*.

Aizliegtas ir turpmāk norādītās vielas un citas vielas, kurām ir līdzīga ķīmiskā struktūra vai bioloģiskā iedarbība.

1. ERITROPOETĪNS (EPO) UN VIELAS, KAS IETEKMĒ ERITROPOĒZI

Tostarp arī šādas vielas:

- 1.1** eritropoetīna receptoru agonisti, piemēram, darbepoetīni (dEPO), eritropoetīni (EPO), vielas, kuru pamatā ir eritropoetīns [piemēram, EPO-Fc, metoksipolietilēna glikolepoetīns bēta (*CERA*)], EPO mimētiskie līdzekļi un to vielas (piemēram, *CNTO-530*, peginesatīds);
- 1.2** hipoksijas inducētā faktora (HIF) aktivatori, piemēram, kobalts, daprodustats (*GSK1278863*), *IOX2*, molidustats (*BAY 85-3934*), roksadustats (*FG-4592*), vadadustats (*AKB-6548*) un ksenons;
- 1.3** *GATA* inhibitori, piemēram, K-11706;
- 1.4** transformējošā augšanas faktora bēta (*TGF-β*) signālinhibitori, piemēram, luspatercepts un sotatercepts;
- 1.5** iedzimto labotājreceptoru agonisti, piemēram, asialo EPO un karbamilēts EPO (*CEPO*).

S2. PEPTĪDHORMONI, AUGŠANAS FAKTORI, SAISTĪTĀS VIELAS UN MIMĒTISKIE LĪDZEKĻI (turpinājums)

2. PEPTĪDHORMONI UN TO ATBRĪVOTĀJFAKTORI:

2.1 horiongonadotropīns (*CG*) un luteinizējošais hormons (*LH*) un to atbrīvotājfaktori vīriešiem, piemēram, buserelīns, deslorelin, gonadorelin, goserelin, leuprorelīns, nafarelīns un triptorelin;

2.2 kortikotropīni un to atbrīvotājfaktori, piemēram, kortikorelin;

2.3 augšanas hormons (*GH*), tā analogi un fragmenti, tostarp arī:

- augšanas hormona analogi, piemēram, lonapegsomatropīns, somapacitāns un somatrogons;
- augšanas hormona fragmenti, piemēram, *AOD-9604* un *hGH 176-191*;

2.4 augšanas hormonu atbrīvojošie faktori, tostarp arī:

- augšanas hormonu atbrīvojošais hormons (*GHRH*) un tā analogi (piemēram, *CJC-1293*, *CJC-1295*, sernorelin un tesamorelin);
- augšanas hormona sekrēcijas stimulatori (*GHS*) un to mimētiskie līdzekļi [piemēram, lenomorelin (grelīns), anamorelin, ipamorelin, macimorelin un tabimorelin];
- augšanas hormona atbrīvotājpeptīdi (*GHRP*) [piemēram, aleksamorelin, *GHRP-1*, *GHRP-2* (pralmorelin), *GHRP-3*, *GHRP-4*, *GHRP-5*, *GHRP-6* un eksamorelin (heksarelin)].

3. AUGŠANAS FAKTORI UN AUGŠANAS FAKTORU MODULATORI

Tostarp arī šādi augšanas faktori un augšanas faktoru modulatori:

- fibroblastu augšanas faktori (*FGF*);
- hepatocītu augšanas faktors (*HGF*);
- insulīnam līdzīgais augšanas faktors-1 (*IGF-1*) un tā analogi;
- mehāniskie augšanas faktori (*MGF*);
- timozīns- β 4 un tā atvasinājumi, piemēram, *TB-500*;
- trombocītu atvasinājumu augšanas faktors (*PDGF*);
- vaskulāri endoteliālais augšanas faktors (*VEGF*)

un citi augšanas faktori vai augšanas faktoru modulatori, kas ietekmē muskuļu, cīpslu vai saišu proteīnu sintēzi, degradāciju, vaskularizāciju, enerģijas izmantošanu, reģenerācijas spējas vai šķiedru tipa pārveidi.

S3. BĒTA-2 AGONISTI

BĒTA-2 AGONISTI, KAS AIZLIEGTI VIENMĒR (SACENSĪBU LAIKĀ UN ĀRPUS TĀM)

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir *īpašās vielas*.

Ir aizliegti visi selektīvie un neselektīvie bēta-2 agonisti, tostarp visi optiskie izomēri. Tostarp ir aizliegti arī šādi bēta-2 agonisti:

- fenoterols;
- formotelors;
- formoterols;
- higenamīns;
- indakaterols;
- levosalbutamols;
- olodaterols;
- prokaterols;
- reproterols;
- salbutamols;
- salmeterols;
- terbutalīns;
- tretokvinols (trimetokvinols);
- tulobuterols;
- vilanterols.

ŠIS AIZLIEGUMS NEATTIECAS UZ:

- salbutamolu inhalāciju veidā (ne vairāk kā 1600 mikrogrami 24 stundu laikā, kas sadalīti vairākās devās, nepārsniedzot 600 mikrogramus 8 stundu laikā, sākot no jebkuras devas);
- formoterolu inhalāciju veidā (maksimālā saņemtā deva 54 mikrogrami 24 stundu laikā);
- salmeterolu inhalāciju veidā (maksimālā saņemtā deva 200 mikrogrami 24 stundu laikā);
- vilanterolu inhalāciju veidā (maksimālā saņemtā deva 25 mikrogrami 24 stundu laikā).

PIEZĪME

Ja salbutamola koncentrācija urīnā pārsniedz 1000 ng/ml vai formoterola koncentrācija urīnā pārsniedz 40 ng/ml, nevar uzskatīt, ka viela ir lietota terapeitiskos nolūkos, un to uzskata par *nelabvēlīgu analīžu rezultātu (AAF)*, ja vien *sportists*, veicot kontrolētu farmakokinētikas pētījumu, nepierāda, ka šo novirzi analīzes rezultātos ir radījusi terapeitiskas devas lietošana inhalāciju veidā, nepārsniedzot iepriekš norādīto maksimālo devu.

S4. HORMONI UN VIELMAIŅAS MODULATORI

HORMONI UN VIELMAIŅAS MODULATORI, KAS AIZLIEGTI VIENMĒR (SACENSĪBU LAIKĀ UN ĀRPUS TĀM)

Aizliegtās vielas S4.1. un S4.2. punktā minētajās klasēs ir *īpašās vielas*. Aizliegtās vielas S4.3. un S4.4. punktā minētajās klasēs ir *neīpašās vielas*.

Ir aizliegti turpmāk norādītie hormoni un vielmaiņas modulatori.

1. AROMATĀZES INHIBITORI

Tostarp arī šādi:

- 2-androstenols (5 α -androst-2-en-17-ols);
- 2-androstenons (5 α -androst-2-en-17-ons);
- 3-androstenols (5 α -androst-3-en-17-ols);
- 3-androstenons (5 α -androst-3-en-17-ons);
- 4-androstēn-3,6,17-trions (6-okso);
- aminoglutetimīds;
- anastrozols;
- androsta-1,4,6-triēn-3,17-dions (androstatriēndions);
- androsta-3,5-diēn-7,17-dions (arimistāns);
- eksemestāns;
- formestāns;
- letrozols;
- testolaktons.

2. ANTIESTROGĒNISKAS VIELAS [ANTIESTROGĒNI UN SELEKTĪVIE ESTROGĒNU RECEPTORU MODULATORI (SERM)]

Tostarp arī šādi:

- bazedoksifēns;
- ciklofenils;
- fulvestrants;
- klomifēns;
- ospemifēns;
- raloksifēns;
- tamoksifēns;
- toremifēns.

S4. HORMONI UN VIELMAIŅAS MODULATORI (turpinājums)

3. VIELAS, KAS BLOĶĒ AKTIVĪNA IIB RECEPTORA AKTIVĒŠANOS

Tostarp arī šādas:

- aktivīna A-neitralizējošās antivielas;
- aktivīna IIB receptora konkurentie antagonisti, piemēram:
 - aktivīna māņreceptori (piemēram, ACE-031);
- antiaktivīna IIB receptora antivielas (piemēram, bimagrumabs);
- miostatīna inhibitori, piemēram:
 - vielas, kas samazina vai bloķē miostatīna ekspresiju;
 - miostatīna saistītājproteīni (piemēram, follistatīns, miostatīna propeptīds);
 - miostatīnu neitralizējošās antivielas (piemēram, domagrozumabs, landogrozumabs vai stamulumabs).

4. VIELMAIŅAS MODULATORI:

4.1 AMP aktivētās proteīnkināzes aktivatori (*AMPK*), piemēram, *AICAR* un *SR9009*, un peroksisomu proliferācijas aktivētā receptora delta (*PPAR δ*) agonisti, piemēram, 2-(2-metil-4-((4-metil-2-(4-(trifluormetil)fenil)tiazol-5-il)metiltio)fenoksi) etiķskābe (*GW1516*, *GW501516*);

4.2 insulīni un insulīna mimētiskie līdzekļi;

4.3 meldonijs;

4.4 trimetazidīns.

S5. DIURĒTISKIE LĪDZEKĻI UN CITI MASKĒTĀJLĪDZEKĻI

DIURĒTISKIE LĪDZEKĻI UN CITI MASKĒTĀJLĪDZEKĻI, KAS AIZLIEGTI VIENMĒR (SACENSĪBU LAIKĀ UN ĀRPUS TĀM)

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir *īpašās vielas*.

Ir aizliegti turpmāk norādītie diurētiskie līdzekļi un maskētājlīdzekļi, kā arī citas vielas, kurām ir līdzīga ķīmiskā struktūra vai bioloģiskā iedarbība.

Tostarp ir aizliegti arī šādi līdzekļi:

- desmopresīns, probenecīds, plazmas tilpuma palielinātāji (piemēram, intravenozi ievadīts albumīns, dekstrāns, hidroksietilciete un mannīts);
- acetazolamīds, amilorīds, bumetanīds, kanrenons, hlortalidons, etakrīnskābe, furosemīds, indapamīds, metolazons, spironolaktons, tiazīdi (piemēram, bendroflumetiazīds, hlortiazīds un hidrohlortiazīds), triamterēns un vaptāni (piemēram, tolvaptāns).

ŠIS AIZLIEGUMS NEATTIECAS UZ:

- drospirenonu, pamabromu un lokālai lietošanai acu zāļu formās paredzētiem oglekļa anhidrāzes inhibitoriem (piemēram, dorzolamīdu un brinzolamīdu);
- zobārstniecības anestēzijai paredzētu feliprezīnu, ko ievada lokāli.

PIEZĪME

Ja *sportista paraugā* attiecīgi jebkurā laikā vai *sacensību laikā* jebkurā daudzumā konstatē kādu no šīm vielām, kam ir noteikta robežvērtība, – formoterolu, salbutamolu, katīnu, efedrīnu, metilefedrīnu vai pseidoefedrīnu – un tā ir lietota kopā ar kādu diurētisku līdzekli vai maskētājlīdzekli, tad to uzskata par *nelabvēlīgu analīžu rezultātu (AAF)*, ja vien šis *sportists* papildus attiecīgā diurētiskā līdzekļa vai maskētājlīdzekļa lietošanas atļaujai nav saņēmis apstiprinātu attiecīgās vielas *terapeitiskās lietošanas atļauju (TLA)*.

AIZLIEGTĀS METODES

AIZLIEGTĀS METODES, KAS AIZLIEGTAS VIENMĒR (SACENSĪBU LAIKĀ UN ĀRPUS TĀM)

Visas aizliegtās metodes šajā klasē ir *neīpašās* metodes, izņemot M2.2. punktā uzskaitītās metodes, kuras ir *īpašās metodes*.

M1. MANIPULĀCIJAS AR ASINĪM UN ASINS KOMPONENTIEM

Ir aizliegtas šādas metodes:

1. jebkādas cilmes un daudzuma autologu, alogēnu (homologu) vai heterologu asins vai eritrocītu preparātu vai eritrocītu pagatavojumu *ievadīšana* vai atpakaļievadīšana;
2. skābekļa piesaistes, pārnese vai piegādes mākslīga veicināšana. Tostarp ir aizliegtas arī šādas metodes:
perfluorsavienojumu, efaproksirāla (*RSR13*) un modificēta hemoglobīna preparātu (piemēram, hemoglobīnu saturošu asins aizvietošanu vai mikrokapsulēta hemoglobīna) lietošana, izņemot papildu skābekli inhalācijās;
3. jebkādas intravaskulāras manipulācijas ar asinīm vai asins komponentiem, izmantojot fizikālas vai ķīmiskas metodes.

M2. ĶĪMISKAS UN FIZIKĀLAS MANIPULĀCIJAS

Ir aizliegtas šādas metodes:

1. *falsifikācija* vai *falsifikācijas mēģinājums*, lai mainītu *dopinga kontroles* laikā savāktu *paraugu* sākotnējo stāvokli un derīgumu.
Tostarp ir aizliegtas arī šādas darbības:
parauga aizvietošana un/vai viltošana, piemēram, proteāžu pievienošana *paraugam*;
2. tāda vielas daudzuma intravenozās infūzijas un/vai injekcijas, kas pārsniedz 100 ml 12 stundu laikā, izņemot, ja tās likumīgi saņemtas, ārstējoties slimnīcā, veicot ķirurģiskas procedūras vai izdarot klīniskos izmeklējumus diagnosticēšanas nolūkā.

M3. GĒNU UN ŠŪNU DOPINGS

Ir aizliegts šāds gēnu un šūnu dopings, kas var uzlabot sportisko sniegumu:

1. nukleīnskābju vai nukleīnskābju analogu izmantošana, kas jebkādā veidā var mainīt genoma sekvenču un/vai izmainīt gēnu ekspresiju. Tas cita starpā ietver gēnu rediģēšanu, gēnu ekspresijas pavājināšanu un gēnu pārnese tehnoloģijas;
2. normālu vai ģenētiski modificētu šūnu izmantošana.

S6. STIMULĒJOŠIE LĪDZEKĻI

STIMULĒJOŠIE LĪDZEKĻI, KAS AIZLIEGTI SACENSĪBU LAIKĀ

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir *īpašās vielas*, izņemot S6.A. punktā uzskaitītās vielas, kuras ir *neīpašās vielas*.

Šajā punktā *ļaujami lietojamās vielas* ir kokaīns un metilēndioksimetamfetamīns (MDMA/*Ecstasy*).

Ir aizliegta jebkādu stimulējošo līdzekļu, tostarp visu optisko izomēru (piemēram, atbilstošā gadījumā *d*- un *l*-) lietošana.

Stimulējošie līdzekļi ir norādīti turpmāk.

A) NEĪPAŠI STIMULĒJOŠIE LĪDZEKĻI:

- adrafinils;
- amfepramons;
- amfetamīns;
- amfetaminils;
- amifenazols;
- benfluorekss;
- benzilpiperazīns;
- bromantāns;
- klobenzorekss;
- kokaīns;
- kropropamīds;
- krotetamīds;
- fenkamīns;
- fenetilīns;
- fenfluramīns;
- fenproporekss;
- fonturacetāms [4-fenilpiracetāms (karfedons)];
- furfenorekss;
- lisdeksamfetamīns;
- mefenorekss;
- mefentermīns;
- mezokarbs;
- metamfetamīns(*d*-);
- *p*-metilamfetamīns;
- modafinils;
- norfenfluramīns;
- fendimetrazīns;
- fentermīns;
- prenilamīns;
- prolintāns.

Stimulējošie līdzekļi, kas nav tieši norādīti šajā sarakstā, ir *īpašās vielas*.

S6. STIMULĒJOŠIE LĪDZEKĻI (turpinājums)

B) ĪPAŠI STIMULĒJOŠIE LĪDZEKĻI

Tostarp šādi stimulējošie līdzekļi:

- 3-metilheksān-2-amīns (1,2-dimetilpentilamīns);
- 4-fluormetilfenidāts;
- 4-metilheksān-2-amīns (metilheksanamīns);
- 4-metilpentān-2-amīns (1,3-dimetilbutilamīns);
- 5-metilheksān-2-amīns (1,4-dimetilpentilamīns);
- benzfetamīns;
- dimetamfetamīns (dimetilamfetamīns);
- efedrīns***;
- epinefrīns**** (adrenalīns);
- etamivāns;
- etilamfetamīns;
- etilefrīns;
- etilfenidāts;
- famprofazons;
- fenbutrazāts;
- fenetilamīns un tā atvasinājumi;
- fenkamfamīns;
- fenmetrazīns;
- fenprometamīns;
- heptaminols;
- hidrafinils (fluorenols);
- hidroksiamfetamīns (parahidroksiamfetamīns);
- izometeptēns;
- katinons un tā analogi, piemēram, mefedrons, metedrons un α -pirolidinovalerofenons;
- katīns**;
- levmetamfetamīns;
- meklifenoksāts;
- metilefedrīns***;
- metilēndioksimetamfetamīns;
- metilfenidāts;
- metilnaftidāts [(±)-metil-2-(naftalēn-2-il)-2-(piperidīn-2-il)acetāts];
- nīketamīds;
- norfenefrīns;
- oksilofrīns (metilsinefrīns);
- oktodrīns (1,5-dimetilheksilamīns);
- oktopamīns;
- pemolīns;
- pentetrazols;
- propilheksedrīns;
- pseidoefedrīns*****;
- selegilīns;

-
- sibutramīns;
 - strihnīns;
 - tenamfetamīns (metilēndioksiamfetamīns);
 - tuaminoheptāns

un citas vielas, kurām ir līdzīga ķīmiskā struktūra vai bioloģiskā iedarbība.

ŠIS AIZLIEGUMS NEATTIECAS UZ:

- klonidīnu;
- dermatoloģiskai, nazālai vai oftalmoloģiskai lietošanai paredzētiem imidazolīna atvasinājumiem (piemēram, brimonidīnu, klonazolīnu, fenoksazolīnu, indanazolīnu, nafazolīnu, oksimetalozīnu, ksilometazolīnu) un tiem stimulējošajiem līdzekļiem, kas iekļauti 2022. gada Uzraudzības programmā*.

* Bupropions, kofeīns, nikotīns, fenilefrīns, fenilpropanolamīns, pipradrols un sinefrīns – šīs vielas ir iekļautas 2022. gada Uzraudzības programmā un netiek uzskatītas par *aizliegtām vielām*.

** Katīns (d-norpseidoefedrīns) un tā l-izomērs – to lietošana ir aizliegta, ja to koncentrācija urīnā pārsniedz 5 mikrogramus mililitrā.

*** Efedrīns un metilefedrīns – to lietošana ir aizliegta, ja to koncentrācija urīnā pārsniedz 10 mikrogramus mililitrā.

**** Epinefrīns (adrenalīns) – to nav aizliegts lietot lokāli, piemēram, nazāli vai oftalmoloģiski, vai kopā ar vietējās anestēzijas līdzekļiem.

***** Pseidoefedrīns – tā lietošana ir aizliegta, ja tā koncentrācija urīnā pārsniedz 150 mikrogramus mililitrā.

S7. NARKOTISKĀS VIELAS

NARKOTISKĀS VIELAS, KAS AIZLIEGTAS SACENSĪBU LAIKĀ

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir *īpašās vielas*.

Šajā punktā *ļauņprātīgi lietotas vielas* ir diamorfīns (heroīns).

Ir aizliegtas šādas narkotiskās vielas, tostarp visi optiskie izomēri (piemēram, atbilstošā gadījumā *d*- un *l*-):

- buprenorfīns;
- dekstromoramīds;
- diamorfīns (heroīns);
- fentanils un tā atvasinājumi;
- hidromorfons;
- metadons;
- morfījs;
- nikomorfījs;
- oksikodons;
- oksimorfons;
- pentazocīns;
- petidīns.

S8. KANABINOĪDI

KANABINOĪDI, KAS AIZLIEGTI SACENSĪBU LAIKĀ

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir *īpašās vielas*.

Šajā punktā *ļauņprātīgi lietota viela* ir tetrahidrokanabinols (*THC*).

Ir aizliegti visi dabīgie un sintētiskie kanabinoīdi, piemēram:

- tie, ko satur kanabiss (hašišs, marihuāna) un kanabisa preparāti;
- dabīgie un sintētiskie tetrahidrokanabinoli (*THC*);
- sintētiskie kanabinoīdi, kuru iedarbība līdzinās *THC* iedarbībai.

ŠIS AIZLIEGUMS NEATTIECAS UZ:

- kanabidiolu.

S9. GLIKOKORTIKOĪDI

GLIKOKORTIKOĪDI, KAS AIZLIEGTI SACENSĪBU LAIKĀ

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir *īpašās vielas*.

Aizliegti ir visi glikokortikoīdi, ja tie organismā tiek ievadīti injekciju veidā, perorāli [tostarp oromukozāli (piemēram, bukāli, uz smaganām, zem mēles)] vai rektāli.

Tostarp ir aizliegti arī šādi glikokortikoīdi:

- beklometazons;
- betametazons;
- budesonīds;
- ciklesonīds;
- deflazakorts;
- deksametazons;
- flunisolīds;
- fluokortolons;
- flutikazons;
- hidrokortizons;
- kortizons;
- metilprednizolons;
- mometazons;
- prednizolons;
- prednizons;
- triamcinolona acetonīds.

PIEZĪME

- Citi lietošanas veidi (tostarp inhalācijas veidā un lokāli: dentāli intrakanāli, dermāli, intranazāli, oftalmoloģiski un perianāli) nav aizliegti, ja tos īsteno saskaņā ar ražotāja apstiprinātajām devām un terapeitiskajām indikācijām.

P1. BĒTA BLOKATORI

BĒTA BLOKATORI, KAS AIZLIEGTI NOTEIKTOS SPORTA VEIDOS

Visas aizliegtās vielas šajā klasē ir *īpašās vielas*.

Turpmāk minētajos sporta veidos bēta blokatoru lietošana ir aizliegta tikai *sacensību laikā*, bet ar zvaigznīti (*) atzīmētajos sporta veidos tā ir aizliegta arī *ārpus sacensībām*.

- Loka šaušana (WA)*
- Autosports (FIA)
- Biljards (visās disciplīnās) (WCBS)
- Šautriņu mešana (WDF)
- Golfs (IGF)
- Šaušana (ISSF, IPC)*
- Slēpošana/snovbords (FIS) trampīnlēkšanā, frīstaila slēpošanas akrobātikas/frīstaila slēpošanas rampas disciplīnās un snovborda rampas/snovborda lielā trampīna disciplīnās
- Zemūdens sporta veidi (CMAS) visās frīdaivinga, zemūdens medību un zemūdens šaušanas apakšdisciplīnās

* Bēta blokatoru lietošana ir aizliegta arī *ārpussacensību laikā*.

Tostarp šādi bēta blokatori:

- acebutolols;
- alprenolols;
- atenolols;
- betaksolols;
- bisoprolols;
- bunolols;
- celiprolols;
- esmolols;
- karteolols;
- karvedilols;
- labetalols;
- metipranolols;
- metoprolols;
- nadolols;
- nebivolols;
- oksprenolols;
- pindolols;
- propranolols;
- sotalols;
- timolols.

INDEKSS

(±)-metil-2-(naftalēn-2-il)-2-(piperidīn-2-il)acetāts]
19-norandrostēndiols (estr-4-ēn-3,17-diols)
19-norandrostēndions (estr-4-ēn-3,17-dions)
1-androsterons (3 α -hidroksi-5 α -androst-1-ēn-17-ons)
1-androstēndiols (5 α -androst-1-ēn-3 β ,17 β -diols)
1-androstēndions (5 α -androst-1-ēn-3,17-dions)
1-epiandrosterons (3 β -hidroksi-5 α -androst-1-ēn-17-ons)
1-testosterons (17 β -hidroksi-5 α -androst-1-ēn-3-ons)
2-androstenols (5 α -androst-2-en-17-ols)
2-androstenons (5 α -androst-2-en-17-ons)
3-androstenols (5 α -androst-3-en-17-ols)
3-androstenons (5 α -androst-3-en-17-ons)
3-metilheksān-2-amīns (1,2-dimetilpentilamīns)
4-androstēn-3,6,17-trions (6-okso)
4-androstēndiols (androst-4-ēn-3 β ,17 β -diols)
4-fluormetilfenidāts
4-hidroksitesterons
4-metilheksān-2-amīns (metilheksanamīns)
4-metilpentān-2-amīns (1,3-dimetilbutilamīns)
5-androstēndions (androst-5-ēn-3,17-dions)
5-metilheksān-2-amīns (1,4-dimetilpentilamīns)
7-keto-*DHEA*
7 α -hidroksi-*DHEA*
7 β -hidroksi-*DHEA*

A

ACE-031
acebutolols
acetazolamīds
adrafinils
adrenalīns
AICAR
aktivīna A-neitralizējošās antivielas
aktivīna IIB receptora konkurentie antagonisti
albumīns
aleksamorelīns
alprenolols
amfepramons
amfetaminils
amfetamīns
amifenazols
amilorīds
aminoglutetimīds
AMP aktivētā proteīnkināze (*AMPK*)
anamorelīns
anastrozols

andarīns
androsta-1,4,6-triēn-3,17-dions
androsta-3,5-diēn-7,17-dions
androstanolons
androstatriēndions
androstēndiols
androstēndions
antiaktīvīna IIB receptora antivielas
AOD-9604
arformotelors
arimistāns
asialo EPO
asinis
asinis (autologas)
asinis (heterologas)
asinis (homologas)
asinis (komponenti)
atenolols
augšanas hormons (*GH*)

B

bazedoksifēns
beklometazons
bendroflumetiazīds
benfluorekss
benzfetamīns
benzilpiperazīns
betaksolols
betametazons
bimagrumabs
bisoprolols
bolasterons
boldenons
boldions
BPC-157
brimonidīns
brinzolamīds
bromantāns
budesonīds
bumetanīds
bunolols
buprenorfīns
buserelīns

C

celiprolols
ciklesonīds
ciklofenils
CJC-1293

CJC-1295
CNTO-530

D

danazols
daprodustats
darbepoetīns (dEPO)
deflazakorts
dehidrohlormetiltestosterons
deksametazons
dekstrāns
dekstromoramīds
deslorelīns
desmopresīns
dezoksimetiltestosterons
diamorfīns
dimetamfetamīns
dimetilamfetamīns
domagrozumabs
dorzolamīds
drospirenons
drostanolons

E

Ecstasy
efaproksirāls (RSR13)
efedrīns
eksamorelīns
eksemestāns
enobosarms
epiandrosterons
epi-dihidrotestosterons
epinefrīns
epitestosterons
EPO mimētiskie līdzekļi
EPO-Fc
eritrocīts
eritropoetīna receptoru agonisti
eritropoetīni (EPO)
esmolols
etakrīnskābe
etamivāns
etilamfetamīns
etilefrīns
etilestrenols
etilfenidāts

F

falsifikācija
famprofazons
feliprezīns
fenbutrazāts
fendimetrazīns
fenetilamīns
fenetilīns
fenfluramīns
fenkamfamīns
fenkamīns
fenmetrazīns
fenoksazolīns
fenoterols
fenprometamīns
fenproporekss
fentanils
fentermīns
fibroblastu augšanas faktori (*FGF*)
flunisolīds
fluokortolons
fluoksimesterons
fluorenols
flutikazons
follistatīns
fonturacetāms
formebolons
formestāns
formoterols
fulvestrants
furazabols
furfenorekss
furosemīds

G

GATA inhibitori
gestrinons
gēnu dopings
gēnu ekspresijas pavājināšana
gēnu pārnese
gēnu rediģēšana
GHRP
gonadorelīns
goserelīns
GW1516
GW501516

H

hašišs
heksarelīns

hemoglobīna (mikrokapsulēti preparāti)
hemoglobīna (preparāti)
hemoglobīnu (saturōši asins aizvietotāji)
hepatocītu augšanas faktors (*HGF*)
heptaminols
heroīns
hGH 176-191
hidrafinils
hidrohlortiazīds
hidrokortizons
hidroksiamfetamīns
hidroksietilciete
hidromorfons
higenamīns
hipoksijas inducētā faktora (HIF) aktivatori
hlortalidons
hlortiazīds
horiongonadotropīns (*CG*)

I

iedzimto labotājreceptoru agonisti
imidazolīns
indakaterols
indanazolīns
indapamīds
infūzijas
injekcijas (> 100 ml)
insulīna mimētiskie līdzekļi
insulīnam līdzīgais augšanas faktors-1 (*IGF-1*)
insulīni
intravenozās infūzijas/injekcijas
IOX2
ipamorelīns
izometeptēns

K

K-11706
kalusterons
kanabidiols
kanabiss
kanrenons
karbamilēts EPO (*CEPO*)
karteolols
karvedilols
katinons
katīns
klenbuterols
klobenzorekss
klomifēns

klonazolīns
klonidīns
klostebols
kobalts
kokaīns
kortikorelīns
kortikotropīni
kortizons
kropropamīds
krotetamīds
ksenons
ksilometazolīns
kvinbolons

L

labetalols
landogrozumabs
leiprorelīns
lenomorelīns
letrozols
levmetamfetamīns
levosalbutamols
LGD-4033
ligandrols
lisdeksamfetamīns
lonapegsomatropīns
luspatercept
luteinizējošais hormons (LH)

M

macimorelīns
manipulācijas ar asinīm
mannīts
marihuāna
mefedrons
mefenorekss
mefentermīns
mehāniskie augšanas faktori (*MGF*)
meklofenoksāts
meldonijs
mestanolons
mesterolons
metadons
metamfetamīns(*d*-)
metandienons
metandriols
metasterons
metedrons
metenolons

metil-1-testosterons
metildiēnolons
metilefedrīns
metilēndioksimetamfetamīns
metilfenidāts
metilklostebols
metilnaftidāts
metilnortestosterons
metilprednizolons
metilsinefrīns
metilttestosterons
metipranolols
metoksipolietilēna glikolepoetīns bēta (*CERA*)
metolazons
metoprolols
metribolons
mezokarbs
mibolerons
miostatīna inhibitori
miostatīna propeptīds
miostatīna saistītājproteīni
miostatīnu neitralizējošās antivielas
modafinils
molidustats
mometazons
morfījs

N

nadolols
nafarelīns
nafazolīns
nandrolons
nebivolols
niketamīds
nikomorfījs
norboletons
noretandrolons
norfenefrīns
norfenfluramīns
norklostebols
nukleīnskābes
nukleīnskābju analogi

O

oksabolons
oksandrolons
oksikodons
oksilofrīns
oksimesterons

oksimetazolīns
oksimetolons
oksimorfons
oksprenolols
oktodrīns
oktopamīns
olodaterols
osilodrostats
ospemifēns
ostarīns

P

pamabroms
parahidroksiamfetamīns
peginesatīds
pamolīns
pentazocīns
pentetrazols
perfluorsavienojumi
peroksisomu proliferācijas aktivētā receptora delta agonisti
petidīns
pindolols
plazmas tilpuma palielinātāji
p-metilamfetamīns
pralmorelīns
prasterons
prednizolons
prednizons
prenilamīns
probenecīds
prokaterols
prolintāns
propilheksedrīns
propranolols
prostanozols
proteāzes
pseidoefedrīns

R

RAD140
raloksifēns
reproterols
roksadustats

S

salbutamols
salmeterols
selegilīns

selektīvie androgēnu receptoru modulatori
sermorelīns
sibutramīns
somapacitāns
somatrogons
sotalols
sotatercepts
spironolaktons
SR9009
stamulumabs
stanozolols
stenbolons
strihnīns

Š

šūna (dopings)
šūna (ģenētiski modificēta)
šūna (normāla)

T

tabimorelīns
tamoksifēns
TB-500
tenamfetamīns
terbutalīns
tesamorelīns
testolaktons
testosterons
tetrahydrogestrinons
tetrahydrokanabinoli
tiazīdi
tibolons
timolols
timozīns-β4
tolvaptāns
toremifēns
transformējošā augšanas faktora bēta (*TGF-β*) signālinhibitori
trenbolons
tretokvinols
triamcinolona acetonīds
triamterēns
trimetazidīns
trimetokvinols
triptorelīns
trombocītu atvasinājumu augšanas faktors (*PDGF*)
tuaminoheptāns
tulobuterols

V

vadadustats (AKB-6548)
vaptāni
vaskulāri endoteliālais augšanas faktors (*VEGF*)
vielas, kuru pamatā ir eritropoetīns
vilanterols

Z

zeranols
zilpaterols

PASAULES ANTIDOPINGA AĢENTŪRA
Godīga spēle
www.wada-ama.org

PASAULES ANTIDOPINGA AĢENTŪRA
Godīga spēle
www.wada-ama.org